

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τα βασικά χαρακτηριστικά των στερεοτύπων:

- Είναι απλουστευμένες, άκαμπτες αντιλήψεις, συνοδευόμενες από χαρακτηριστικά γνωρίσματα ή συμπεριφορές.
- Γενικεύσεις που τις χρησιμοποιούμε συνήθως από γενιά σε γενιά χωρίς να λαμβάνουμε υπ' όψη μας τις πραγματικές διαφορές.
- Ο απλουστευτικός τους χαρακτήρας τα καθιστά ευλογοφανή και εύκολα στην πρόσληψή τους από τους ανθρώπους.
- Τα στερεότυπα μπορεί να έχουν θετική ή αρνητική χροιά.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ορισμός: «Όταν αναφερόμαστε σε στερεότυπα μιλάμε για απλουστευμένες, άκαμπτες αντιλήψεις, συνοδευόμενες από χαρακτηριστικά γνωρίσματα ή συμπεριφορές, που αποδίδονται σε ένα άτομο, μια ομάδα ατόμων ή ακόμα και στον ίδιο μας τον εαυτό. Είναι γενικεύσεις που τις χρησιμοποιούμε συνήθως από γενιά σε γενιά χωρίς να λαμβάνουμε υπ' όψη μας τις πραγματικές διαφορές, χωρίς να έχουμε αναμφισβήτητη απόδειξη γι' αυτή την κατηγοριοποίηση».

Δίνει τον ορισμό των στερεοτύπων, καθώς αυτό το θέμα απασχολεί το κείμενο και κρίνεται απαραίτητη η διευκρίνιση της έννοιας.

Αιτιολόγηση: «Αυτό συμβαίνει γιατί έχουμε την τάση να ταξινομούμε τους ανθρώπους σε ομάδες με βάση ορισμένα χαρακτηριστικά...». Αιτιολογεί για ποιο λόγο ο άνθρωπος προβαίνει σε κατηγοριοποιήσεις που οδηγούν στη διαμόρφωση στερεοτύπων.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1 γ,

2 β,

3 α,

4 α,

5 γ

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

- Ο αφηγητής πηγαίνει στον πόλεμο με ενθουσιασμό. «Πολύ νέοι. Μόλις είχαμε τελειώσει το Γυμνάσιο και κάναμε το πρώτο μας έτος στο Πανεπιστήμιο. Πήγαμε και γραφτήκαμε εθελοντές όλη η παρέα μου.»
- Δύο είναι οι εχθροί που πολεμά, «Ο Τούρκος κρατούσε ακόμα σκλαβωμένα τα νησιά μας στο Αιγαίο και μας φλόγιζε ο πόθος να χτυπηθούμε μαζί του.» και «Οι Βούλγαροι, μπαμπέσηδες όπως πάντα, μας βάρεσαν πισώπλατα.» Διατυπώνει στερεοτυπικούς χαρακτηρισμούς, δηλώνοντας την περιφρόνησή του για αυτούς και ερμηνεύοντας την λαχτάρα του να πολεμήσει.
- Αυτός ο ενθουσιασμός διατηρείται ως το τέλος του πολέμου. «Πολύ κακοπάθαμε από τον παραδαρμό του πολέμου, όμως κανένας δε βαρυγκόμησε...» παρά τις κακουχίες «Χειμώνας ήταν, όλα, βράχοι, δέντρα, κουκουλωμένα από το χιόνι. Κρυώναμε πολύ με τη μισή κουβέρτα.»
- Νιώθει περηφάνια που πλέον καταξιώθηκε αυτός και οι συνομήλικοί του, αν και νεαροί στην ηλικία, στη συνείδηση των εφέδρων στρατιωτών «Τώρα πια μας λογάριζαν και οι έφεδροι. Μας είδανε στη μάχη και δε μας έλεγαν πια κοροϊδευτικά «τα Γιαννάκια» που δεν είχαμε ακόμη μουστάκι για στρίψιμο.»